

якою є ст. 246 КПК відносно строків проведення негласних слідчих дій, оскільки положення щодо цих строків або особливостей їх продовження закріплено у спеціальних нормах, які регламентують організацію проведення певної негласної дії, або у нормі, що визначає порядок ухвалення рішення слідчим суддею. Тому, на нашу думку, варто позбутися згадування строків проведення негласних слідчих дій у ст. 246, що дозволить уникнути плутанини в цьому питанні у правозастосовній практиці.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний процесуальний Кодекс України // Відомості Верховної Ради. -2012 № 4651-VI
2. Трошевий Ю.М. Реалізація принципу доступності правосуддя у побудові судової системи України / Ю.М. Трошевий // Питання удосконалення судової системи України; матеріали науково-практичної конференції / Ред. колегія Ю.В. Баулін (голов. ред.) та ін. – Харків: Видавництво «Кроссеруд», 2007. – С.33-35.

ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРТИЗ НА ДОСУДОВОМУ СЛІДСТВІ

Подольн Марина Костянтинівна, студент навчально-наукового інституту права і психології Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін навчально-наукового інституту права і психології Національної академії внутрішніх справ *Прокопенко Т.І.*

Розслідування у кримінальному провадженні є багатостороннім теоретико-практичним процесом пізнання обставин учинення злочину, винних у цьому діянні (або відсутності у діяннях певних осіб складу злочину чи самого факту його учинення тощо) шляхом прийняття слідчим процесуальних рішень та проведення слідчих дій із застосуванням правових та інших спеціальних знань, навичок і досвіду у різних галузях науки, техніки, мистецтва та ремесла [1]. Використання спеціальних знань під час розслідування та розкриття злочинів посідає визначальне місце у системі кримінального провадження і здійснюється у різних формах: залучення спеціаліста до участі у слідчих діях, проведення експертиз, висновки за результатами яких мають доказове значення.

Нормативне врегулювання питань призначення експертиз набуває особливого значення у зв'язку з прийняттям нового Кримінального процесуального кодексу України [2]. Будь-яких офіційних роз'яснень, коментарів і наукових досліджень щодо практичного застосування його окремих положень ще досить мало. Саме тому доцільно й актуально висвітлити окремі питання, які стосуються призначення експертиз за новим КПК.

Як відомо, у чинному КПК України питання призначення і проведення експертиз регулюються ст. 69, 70, 101, 102, 242-245, які викладені доволі чітко, але викликають деякі сумніви, порівняно із старим законодавством. Насамперед для призначення і проведення будь-якої експертизи необхідні передбачені кримінально-процесуальним законодавством підстави. Відповідно до вимог ст. 75 старого КПК України «експертиза призначається, коли для вирішення певних питань при провадженні у справі потрібні наукові, технічні або інші спеціальні знання» [3]. Норма ст. 242 нового КПК вказує, що «...експертиза проводиться експертом за зверненням сторони кримінального провадження або за дорученням слідчого, судді чи суду, якщо для з'ясування обставин, що мають значення для кримінального провадження, необхідні спеціальні знання».

Залишивши фактично без суттєвих змін визначення підстав призначення експертизи, законодавець водночас змінив юридичну термінологію з «призначається» на «проводиться», чим вніс певну лінгвістичну і юридичну невизначеність.

За старим КПК України експертиза проводиться на підставі мотивованої постанови слідчого, судді або ухвали суду. Відповідно до вимог частини першої ст. 242 нового КПК «...експертиза проводиться експертом за зверненням сторони кримінального провадження або за дорученням слідчого, судді чи суду...». Використання законодавцем терміна «звернення» у кримінальному судочинстві не дає однакового розуміння та можливості використання його у практичній діяльності.

Одним з положень нового КПК є норма про порядок «залучення експерта» для проведення експертизи (ст. 243 КПК). При цьому не розкрито зміст самого поняття «залучення експерта» для проведення експертизи, оскільки, крім самого експерта, інші суб'єкти кримінального процесу не мають повноважень на її проведення (чинний КПК України у певних випадках передбачає участь експерта у проведенні окремих слідчих дій (огляд, слідчого експерименту тощо) [4].

Підтримуючи загальні засади кримінального провадження, серед яких - верховенство права, законність, забезпечення права на захист тощо, викладені у ст. 7 чинного КПК, слід зазначити, що дотримання їх можливе лише за умов законодавчого унормування процесуальної діяльності усіх суб'єктів кримінального процесу та чіткого розмежування повноважень, прав та обов'язків кожного з них.

При цьому у частині другій ст. 243 чинного КПК зазначено, що «сторона захисту має право самостійно залучати експертів на договірних умовах для проведення експертизи, у тому числі обов'язкової». Таке трактування викликає певні сумніви і термін «на договірних умовах» [4].

Підсумовуючи викладене, вважаємо, що наведені вище деякі питання, які стосуються призначення експертиз за чинним КПК, у порівнянні зі старим КПК України та з урахуванням їх ролі у кримінальному провадженні, потребують подальшого вивчення, узагальнення та внесення рекомендацій або коментарів з метою однакового розуміння та практичного використання.

Список використаних джерел:

1. Романюк Б. В. «Окремі питання вибору спеціаліста для проведення експертиз на досудовому слідстві» – [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.naiu.kiev.ua/tslc/pages/biblio/visnik/2003_1/zmist_05/romanuk.htm;
2. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI : станом на 13 квітня 2012 року [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651%D0%B017/print1329932-924471646>;
3. Кримінально-процесуальний кодекс України : станом на 10 січня 2010 року / Верховна Рада України. – Харків : Одісеї, 2011. – 232 с.
4. Гапотченко Г. М. Окремі питання призначення експертиз за новим КПК України. – Криміналістичний вісник № 2 (18), 2012 р.

СПІВІДНОШЕННЯ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ, РЕЦИДИВНОЇ ТА НОВОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Мардарович Соломія Богданівна, студент навчально-наукового інституту права і психології Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: доктор юридичних наук, професор, директор навчально-наукового інституту права і психології Національної академії внутрішніх справ *Колб О.Г.*

У нашій державі правоохоронні органи застосовують заходи, які спрямовані на удосконалення процесу виконання покарань, приведення його у відповідність до міжнародних стандартів. Але, незважаючи на це, рівень злочинності серед засуджених у місцях позбавлення волі все ще залишається високим.

Пенітенціарну злочинність можна визначити як кримінальні порушення ізольованими від суспільства особами встановлених правил їх утримання та вчинення ними інших злочинів. Злочинність у місцях позбавлення волі являє собою найнебезпечніші відхилення від правових норм.[4;с.12]. Значна частина злочинів, що вчиняються засудженими, характерна лише для цієї категорії осіб, оскільки їх вчинення можливе тільки під час відбування покарання. До них належать: дії, що дезорганізують роботу виправних установ; втеча з місця позбавлення волі або з-під варті; ухилення виправних установ; втеча з місця позбавлення волі або з-під варті; ухилення від відбування покарання у виді обмеження волі та у виді позбавлення волі;злісна непокоря вимогам адміністрації виправної установи; втеча зі спеціалізованого лікувального закладу.[5;с.56] Але стосовно суб'єктів злочинності в установах виконання покарань вчені на сьогодні також не дійшли однієї думки, оскільки одні з них вказують на два види суб'єктів – засуджених, які відбувають покарання в установах виконання покарань, і персонал виправних установ, другі – тільки на засуджених. С.Ю. Лукашевич, наприклад, вважає, що злочинність у місцях позбавлення